

Financieringsovereenkomst voor psychologische functies in de eerste lijn

Volksgezondheid
Veiligheid van de Voedselketen
Leefmilieu

INAMI-RIZIV

21/12/23

Sarah Morsink

Lieselotte Huyghe

Overzicht

1. Context

2. Visie

3. Terug naar het aanbod (2021 – 2023)

4. Evaluatie

- Wetenschappelijk onderzoek
- Feedback vanuit terrein

5. Nieuwe overeenkomst 2024 - 2026

- Gefinancierde activiteiten
- Financiering
- Kwaliteitsmanagement

6. Budget

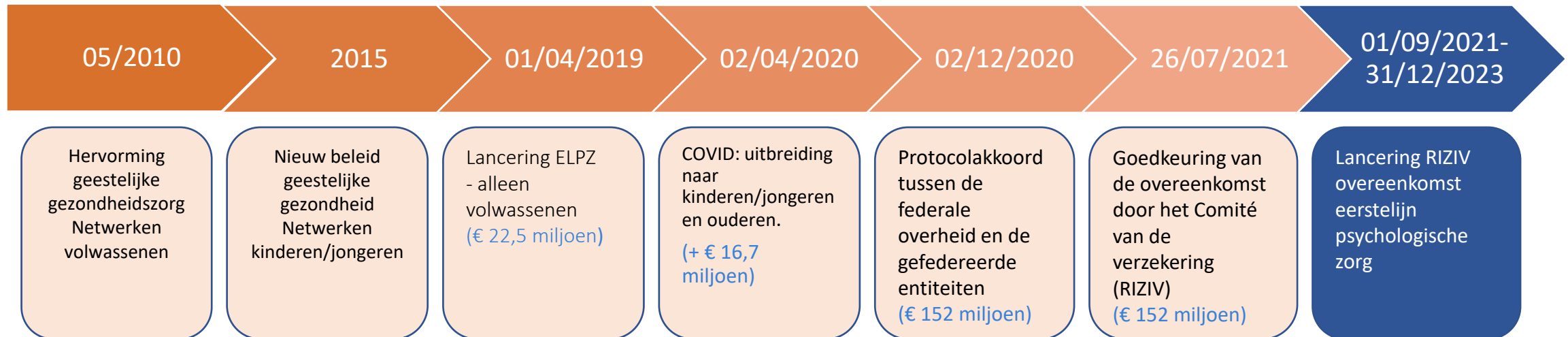
- Aanvullend budget
- Stratificatie
- Overgangperiode

7. Actieplan

- Timing
- Overgang voor hulpverleners
- Netwerken actieplan
- Overheden actieplan

1. Context

Terug in de tijd

1. Context

- Protocolakkoord (02/12/2020)
 - Gecoördineerde versterking van de geestelijke gezondheidszorg, met name voor kwetsbare doelgroepen die door de pandemie zijn getroffen
- RIZIV Conventie (07/2021)
 - 152 miljoen aan financiering voor ambulante psychologische zorg
 - Ingezet door netwerken geestelijke gezondheidszorg vanaf 01/01/2022
 - 20 netwerken volwassenen, 11 netwerken GGKJ en 1 gemengd netwerk (Duitstalige Gemeenschap 01/01/24)
 - Budgetstratificatie op basis van kwetsbaarheidsindicatoren ("bevolkingsmanagement")

2. Visie

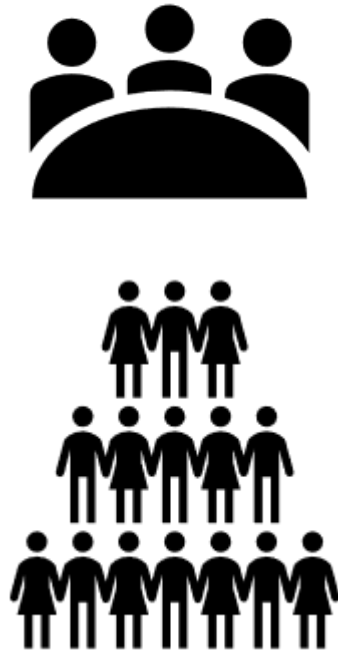
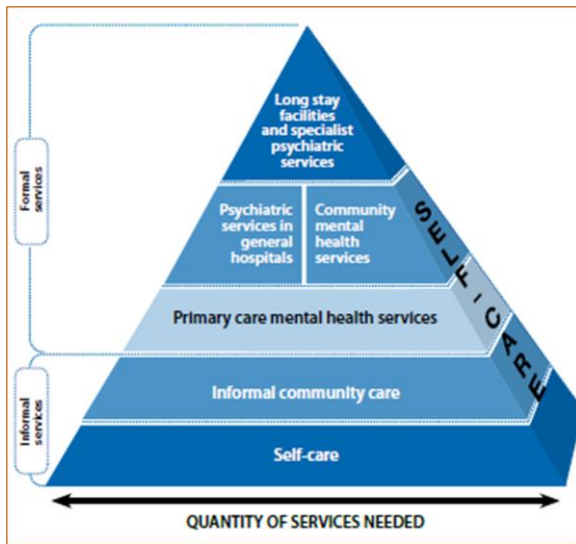
2. Visie

Matched care

Public health

Geïntegreerde multidisciplinaire zorg

Bijzondere aandacht voor kwetsbare groepen

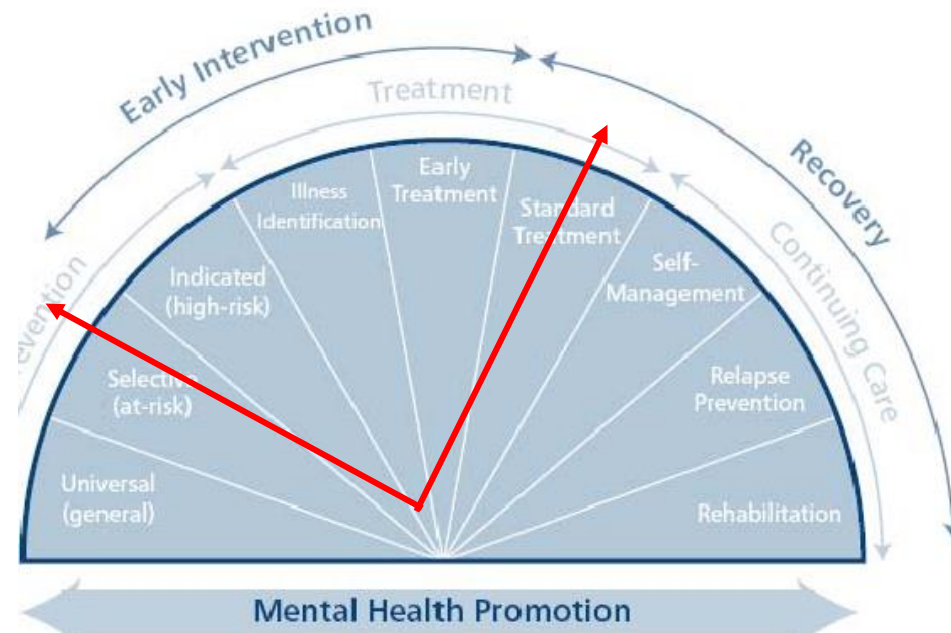
3. Terug naar het aanbod (2021 – 2023)

3. Terug naar het aanbod (2021-2023)

De functie psychologische zorg in de eerste lijn

De functie gespecialiseerde psychologische zorg

Andere opdrachten

3. Terug naar het aanbod (2021-2023)

De functie psychologische zorg in de eerste lijn

- Lage intensiteit/korte termijn
- Interventies gericht op:
 - Preventie en gezondheidsbevordering
 - Vroege detectie
 - Capaciteitsversterking / zelfzorg
 - Situatiebeoordeling / doorverwijzing

Aanbod (12 maanden)

- K/J ; 10 individuele sessies en/of 8 groepsessies
- Volwassenen: individuele sessies en/of 5 groepsessies
- Uitzonderlijk 1 extra sessie (max 5%)

De functie gespecialiseerde psychologische zorg

- Gemiddelde intensiteit
- Interventies gericht op:
 - Behandeling (aangepaste techniek, problemen,...)
 - Psychodiagnose
 - Verwijzing

Aanbod (12 maanden)

- K/J:10 individuele sessies gem, (max 20) en/of 15 groepsessies
- Volwassenen: 8 individuele sessies gem, (max 20) en/of 12 groepsessies
- 1 multidisciplinair overleg

3. Terug naar het aanbod (2021-2023)

De functie psychologische zorg in de eerste lijn

- Lage intensiteit/korte termijn
- Interventies gericht op:
 - Preventie en gezondheidsbevordering
 - Vroege detectie
 - Capaciteitsversterking / zelfzorg
 - Situatiebeoordeling / doorverwijzing

Aanbod (12 maanden)

- K/J ; 10 individuele sessies en/of 8 groepsessies
- Volwassenen: individuele sessies en/of 5 groepsessies
- Uitzonderlijk 1 extra sessie (max 5%)

De functie gespecialiseerde psychologische zorg

- Gemiddelde intensiteit
- Interventies gericht op:
 - Behandeling (aangepaste techniek, problemen,...)
 - Psychodiagnose
 - Verwijzing

Aanbod (12 maanden)

- K/J:10 individuele sessies gem, (max 20) en/of 15 groepsessies
- Volwassenen: 8 individuele sessies gem, (max 20) en/of 12 groepsessies
- 1 multidisciplinair overleg

Functionele bilan

3. Terug naar het aanbod (2021-2023)

Functie psychologische zorg in de eerste lijn

Functie gespecialiseerde psychologische zorg

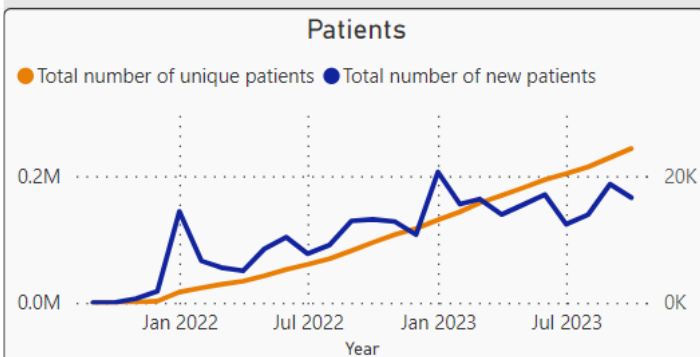
Andere opdrachten

- kennis en advies uitwisselen en ondersteuning geven aan actoren binnen de eerstelijns t.a.v. een rechthebbende
- Ondersteuning en delen van kennis en expertise met eerstelijnsactoren
- Brede groep evidence-based en gemeenschapsgericht aanbod

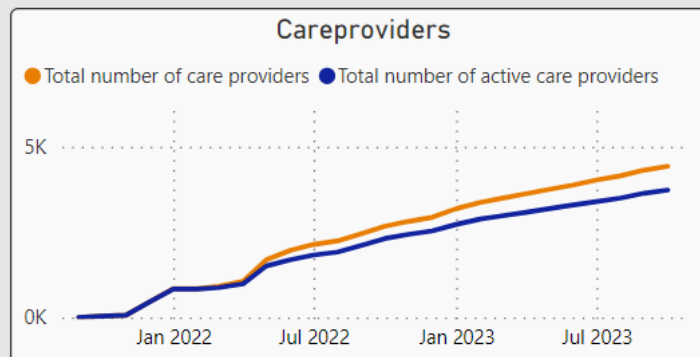
3. Terug naar het aanbod (2021-2023)

Globale gegevens tot september 2023

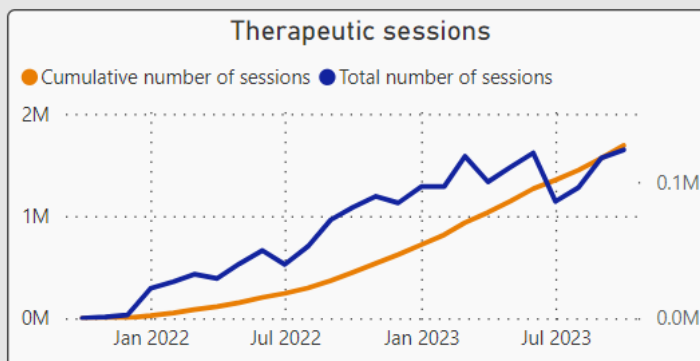
243,349
Total patients

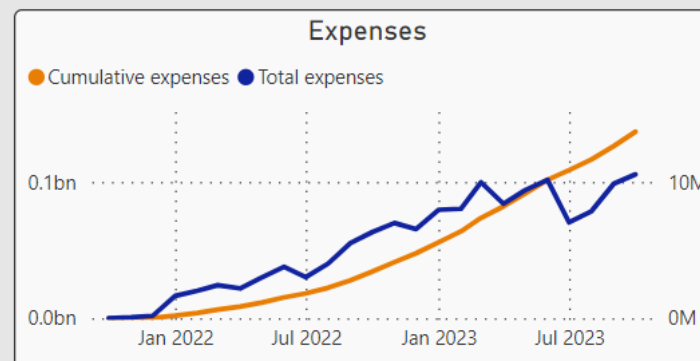
4,428
Total care providers

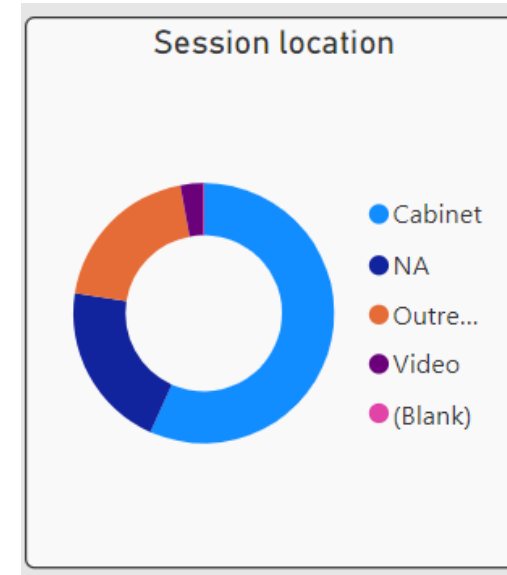
1,690,099
Total sessions

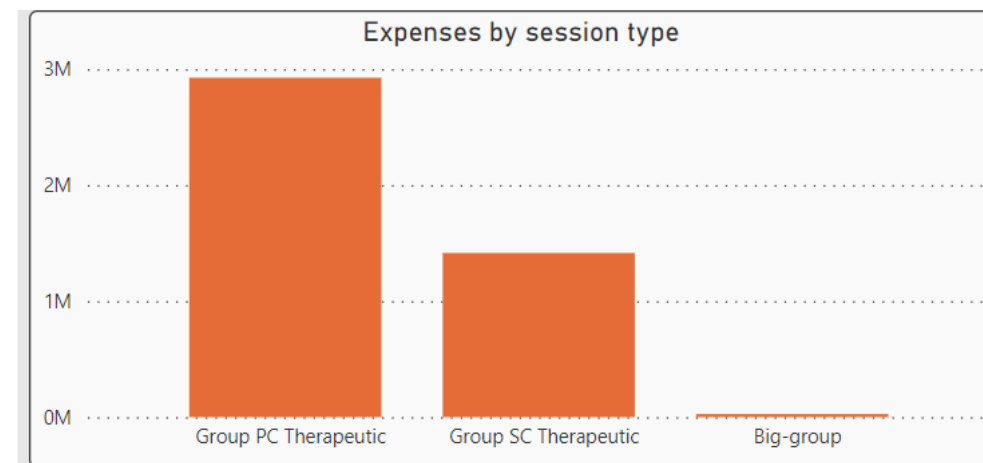
136.89M
Total expenses

Verdeling van
dienstverlenings
locaties - september
2023

Totale kosten groep

4. Evaluatie

4.1 Wetenschappelijk onderzoek (EPCAP 2.0)

Succesverhalen

Change management

Public health

Interdisciplinaire samenwerking

Zo dicht mogelijk/ in
leefomgeving

Aanbevelingen:

1. Verduidelijk het onderscheid tussen de functies psychologische zorg in de eerste lijn en gespecialiseerde psychologische zorg; moedig het gebruik van klinische instrumenten en vragenlijsten aan, en ontwikkel outreachende praktijken en groepsinterventies.
2. Ontwikkel training en opleiding door middel van evidence-based behandelingen en het gebruik van klinische instrumenten, en creëer hefboomen om meer samenwerking binnen het netwerken aan te moedigen.
3. Ga door met het ontwikkelen van een instrument voor populatiemanagement; stel een stappenplan op om de psychologische zorg in de eerstelijns verder te ontwikkelen.

4.2 Feedback van het terrein

Activiteitenrapporten en regelmatige opvolging tonen verschillende behoeften

Graduele saturatie in sommige netwerken (volwassenen)

Nationale communicatiecampagne

Verduidelijking van de 2 functies, de praktijk van outreaching,...

Vorming voor hulpverleners en andere partners

Ondersteunend werk op vindplaatsen (buiten de eigen praktijk)

Flexibelere kaders (bijv. overleg met meerdere partijen, familie-/koppeloverleg, zorgpad, ...)

Veilige, eenvoudige uitwisselingen tussen professionals (bijv. functioneel bilan)

Bijzondere aandacht voor bepaalde doelgroepen (bijv. kinderen, ouderen)

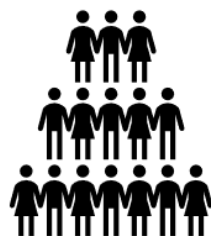
5. Nieuwe overeenkomst (2024-2026)

5. Overeenkomst 2024-2026

Vervolg

1. Visie
2. Het organisatiemodel met netwerken
3. Doelgroep

Risico op (lichte tot matige psychische problemen)

1e lijns zorg- en hulpverleners

Kwetsbaar publiek

5. Overeenkomst 2024-2026

Overgang naar...

Bestaande maar verbeterde gezondheidszorg en met meer aandacht voor een preventief, veerkrachtversterkend aanbod

➤ Betere toegankelijkheid

- Bevordering van innovatieve praktijken
 - Deelname aan het groepsaanbod
 - Stimuleer meer aanbod in vindplaatsen
- Remgeld

➤ Andere aanpassingen

- 3 functies
- Prestaties met meerdere zorgverstrekkers (groepsessies en multidisciplinair overleg)
- Kwaliteitsmanagement
- Stimulering EBP

5.1 Gefinancierde activiteiten

5.1 Activiteiten

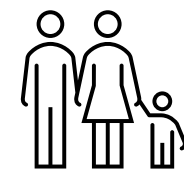
Functie 1: gemeenschapsgerichte interventies

- Gericht op **zelfzorg, veerkracht en psycho-educatie** in de gemeenschap.
- **Uitsluitend via vindplaatsgericht werken**
- Uitsluitend in **groepssessies**
 - √ Min. 10 deelnemers of duidelijk afgebakende groep (bijv. klas)
 - √ 2u (min. 90 minuten directe interactie met deelnemers)
 - √ Co-hosting
- Onbeperkt aantal sessies per rechthebbende;
 - √ Vrij toegankelijk voor alle rechthebbenden;
 - √ Geen registratie van deelnemers.

5.1 Activiteiten

Functie 2: Eerstelijnspsychologische ondersteuning

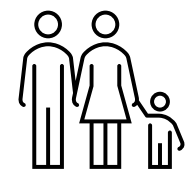
- Gericht op **vraagverheldering**, het bevorderen van de geestelijke gezondheid via **veerkrachtondersteunende** en **psycho-educatieve** interventies ter **preventie** en/of (vroegtijdige) opsporing
 - ✓ Voor (vermoedelijke) psychische problemen die zich nog in een vroegtijdig stadium bevinden
 - ✓ Reeks kortdurende generalistische interventies van lichte tot matige intensiteit
 - ✓ Via vindplaatsgericht werken, in de praktijk, online of thuis...
 - ✓ Groepsessies (minimum 4 deelnemers) of individuele sessies (met of zonder context)
 - ✓ Aantal sessies:
 - Groep: aanbod van programma's
 - b. Individueel: maximum 10 voor kinderen/jongeren; 8 voor volwassenen
 - ✓ rechtstreeks toegankelijk
 - ✓ Registratie van de rechthebbenden

5.1 Activiteiten

Functie 3: Eerstelijnspsychologische behandeling van lichte tot matige problemen

- Gericht op :
 - ✓ **assessment** van de vraag voor zover nog niet reeds aanwezig
 - ✓ **kortdurende behandeling** van de rechthebbenden
 - ✓ klinische doelstellingen die verder gaan dan het **versterken** van **veerkracht**
- Via vindplaatsgericht werken, in de praktijk, per videoconferentie of thuis...
- Groepssessies (minimum 4 deelnemers) of individuele sessies (met of zonder context)
- Aantal sessies :
 - Groep: Aanbod van programma's
 - Individueel: gemiddeld 10 (max 20) voor kinderen/jongeren; gemiddeld 8 (max 20) voor volwassenen
- Toegankelijk op basis van het **functioneel bilan**
- Registratie van RRN

5.1 Activiteiten

Ondersteuning van zorg-en hulpverleners in de eerstelijns en specifieke activiteiten gelinkt aan vindplaatsgericht werken

1. Kennis en advies uitwisselen en ondersteuning geven aan actoren binnen de eerste lijn t.a.v.

één of meerdere personen opdat de actor uit de eerste lijn in staat is om gerichte interventies te ondernemen, ofwel op een gerichte wijze kan doorsturen naar de meest aangewezen zorg

- De ondersteuning geven aan actoren binnen de eerste lijn
- **Ondersteuning geven, kennis en expertise delen aan een groep van actoren** (zorgprofessionals en/of vrijwilligers) uit de eerste lijn over het aanbod aan psychologische zorg in de eerste lijn, onder meer over de mogelijke interventies die zij zelf kunnen ondernemen ter ondersteuning van de rechthebbende met een psychische zorgvraag.

2. **Ondersteuning van het vindplaatsgericht werken:** bijvoorbeeld afstemming tussen de klinisch psycholoog/orthopedagoog en de organisatie/professional die het initiatief neemt voor vindplaatsgericht werken op basis van de behoeften van de personen die op de vindplaats komen, zodat het aanbod afgestemd is op de noden en complementair is aan het bestaande aanbod

In 2024 zal hiervoor het accent liggen bij huisartsenpraktijken, overkophuizen en onderwijsinstellingen.

5.1 Activiteiten

Vindplaatsgericht werken

- **Een werkmethode** waarbij een **zorgverlener** naar de beoogde doelgroep **toe beweegt**, terwijl bij meer traditionele werkmethoden het de doelgroep is die naar de zorgverlener toe beweegt.
- Activiteiten gericht op het bevorderen van geestelijke gezondheid door het **versterken van veerkracht, secundaire preventie** en **vroegtijdige detectie**
- Richt zich op **(kwetsbare) groepen** die meer moeite hebben om zorg te zoeken of te vinden, of om zich bewust te worden van een behoefte aan zorg en deze te verduidelijken.
 - Een organisatie die verantwoordelijk is voor een vindplaats neemt, in samenwerking met het netwerk, het initiatief om outreachend te werken door in het kader van haar activiteiten aandacht te besteden aan de psychologische behoeften van de mensen die gebruik maken van het vindplaats.
 - Het vindplaats is verantwoordelijk voor de praktische en organisatorische aspecten.

5.2 Financiering

Vergoeding en remgeld

Persoonlijk aandeel van de rechthebbende:

- Functie 1 : geen persoonlijk aandeel
- Functies 2 en 3:
 - Tot en met 23 jaar: geen persoonlijk aandeel (vanaf 1 februari 2024)
 - Vanaf 24 jaar :
 - i. 1ste sessie gratis
 - ii. Individueel : 4 € (VT) ou 11 €
 - iii. Groep : 2,5 €
- Andere ondersteunende opdrachten : geen persoonlijk aandeel

Betaling aanbieder:

- Individueel sessie: 86,69 €
- Groepssessie: 231,18 € (of 145,65 voor andere hulpverleners)
- Ondersteuningsopdrachten: 86,69 € / uur

5.2 Financiering Simplificatie

- Groepssessie met verschillende zorgverleners
 - ✓ Forfait per hulpverlener
- Multidisciplinair overleg
 - ✓ Versterking van zorg (functie 3)
 - ✓ Min. 15 min – max 4 x 15 min. per 12 maanden
 - ✓ Minimum 3 deelnemers waarvan minstens 2 zorgverleners aanwezig zijn
 - ✓ Forfait per deelnemer (21,67 euro/15 minuten)

5.3 Kwaliteitsmanagement Hulpverleners

Klinisch psychologen en orthopedagogen hanteren een EBP-benadering (evidence-based practice) die alle functies omvat

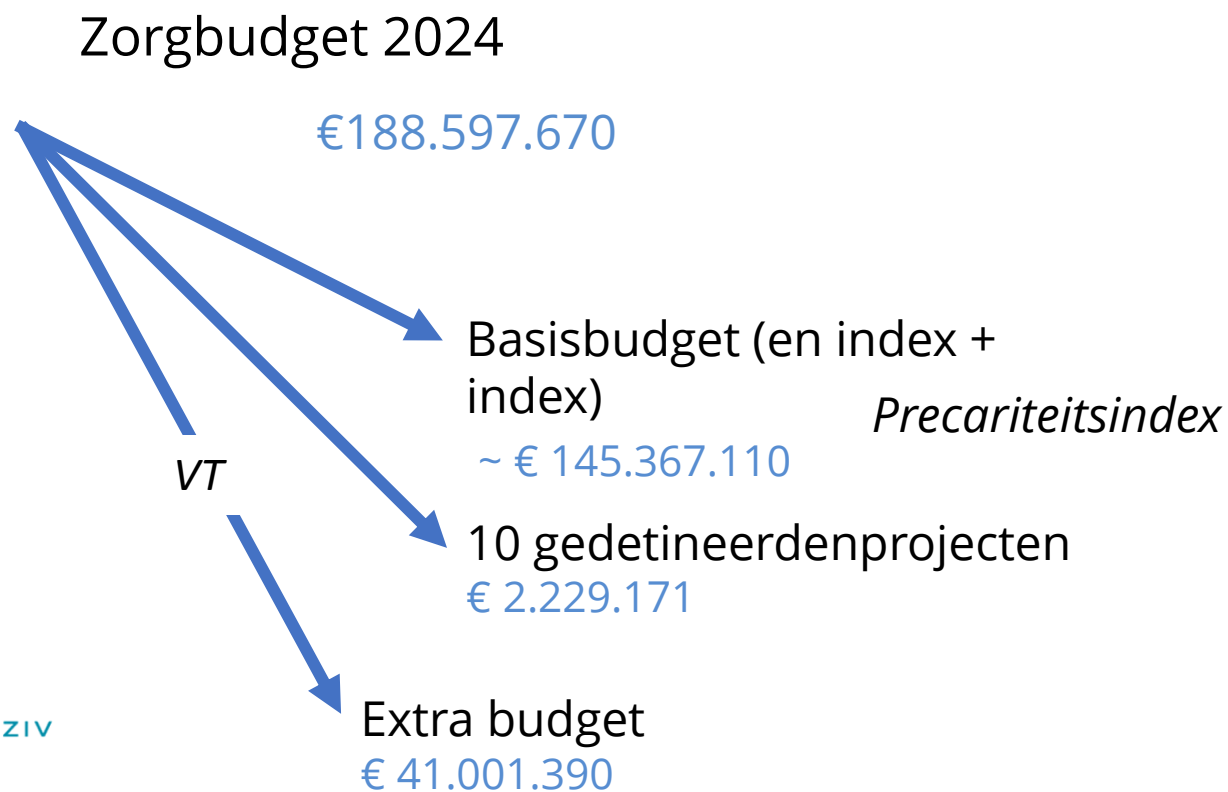
5.3 Kwaliteitsmanagement Groepssessies

- Verantwoordelijkheid voor inhoud van elke individuele klinisch psycholoog/orthopedagoog
 - Medeverantwoordelijkheid met de organisatie / vindplaats voor oriëntatie, integratie van zorg en praktische afspraken
- Het programma is niet gericht op structurele vormen van lotgenotencontact of therapie gericht op (re)socialisatie van patiënten met chronische problematiek of praatgroepen
- Het programma bekendgemaakt op een federaal platform
 - Opstellen van een factsheet: doelstelling, methodologie, doelgroep, aantal sessies, minimum aantal deelnemers, verwijzing naar bronnen die EBP-waarde aantonen

6. Budget

6. Budget

Totaal budget: € 218.963.000

- Federaal werkingsbudget: € 14.573.000
- Budget voor werkingskosten van het netwerk
(2023 + index) € 15.792.330

6.1 Extra budget

- Toegevoegd aan het zorgbudget
- Geraamd maar niet-gereserveerd budget

Meerkost nieuwe conventie (remgeld k&j en groepssessies)	€3.223.425
Eetstoornissen	€6.414.965
Stagiaires	€6.363.000
Projecten vindplaatsen	€25.000.000

6.2 Budgetstratificatie

- Zorgbudget/ werkingskosten per netwerk (cf. RIZIV omzendbrief)
- Gemengde index: VT / precariteitsindex

7. Actieplan

7. 1 Timing

- Verzekeringscomité: 20/12/2023
- transitieperiode voor de uitvoering van de vernieuwde overeenkomst van 01/01/2024 tot 31/03/2024
- Infosessie: 23/01

7.2 Transitie voor hulpverleners

- Zorg en interventie voortzetten overeenkomstig de bepalingen met betrekking tot de 2 functies en andere opdrachten van de overeenkomst 2021-2023
 - NB: De tellers betreffende het maximaal aantal individuele sessies per periode van 12 maanden blijven derhalve doorlopen voor trajecten die opgestart werden tijdens de voorgaande overeenkomst van 26 juli 2021.
- De bedragen en persoonlijke aandelen ontvangen waarin de overeenkomst voor 2021-2023 voorziet
 - 01/02/2024: afschaffing van persoonlijk aandeel voor kinderen en adolescenten (tot en met de leeftijd van 23)
- Worden geïnformeerd en hun aanbod wordt geëvalueerd door de netwerken

7.3 Netwerken actieplan

- Verlening van bestaande aanbod
- Een geoptimaliseerd aanbod implementeren, inclusief herziene functies en opdrachten
- Population-management:
 - Het zorgbudget op lokaal niveau toewijzen + kwetsbare groepen
 - Strategieën bepalen voor het gebruik van extra middelen
- Actieplan innovatieve strategieën
 - Versterkend/stimulerend werk in vindplaatsen en groepen
 - Quota (specifieke vaardigheden) + kwaliteit van aanbod

7.3 Netwerken actieplan

- Hulpverleners informeren en hun aanbod actualiseren (nieuwe overeenkomst) + werving, website
 - Nieuwe overeenkomst (verstrekker) opnieuw ingeven
- Andere opdrachten :
 - Project stagiairs (te voorzien)
 - Uitrollen overeenkomst eetstoornissen (februari 2024)
 - Uitrol overeenkomst voor de 10 proefgevangenissen (in uitvoering)

7.4 Overheden actieplan

- Overeenkomst
 - Op maat gemaakt voor netwerk
 - Verstrekkers
- Communicatie
 - Mailing naar psy/ortho
 - Communicatiecampagne
 - Portaalwebsite + interactieve kaart
 - Overkoepelende communicatie naar sleutelpartners en koepels

7.4 Overheden actieplan

- Specifieke doelgroepen
- Vormingsaanbod
- Andere
 - Aanpassen van facturatietool door VZW IM

Bedankt voor uw aandacht

Meer info?

- RIZIV Website
- psy-soc@health.fgov.be / psy@riziv-inami.fgov.be